

نقشی از خیال

آشنایی با ادبیات و نگارش فارسی

بیلا آقابانی جاوشی

کتابخانه ملی و اسناد

۱۳۹۷

سرشناسه: آقايانی چاوشی، لیلا
عنوان و نام پدیدآور: نقشی از خیال: آشنایی با ادبیات و نگارش فارسی، لیلا آقايانی چاوشی

مشخصات نشر: تهران: نشر آنسو، ۱۳۹۷

مشخصات ظاهری: ۲۱۶ ص

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۹۸۳۲۱-۶-۳

وضعیت فهرست نویسی: فیا

موضوع: ادبیات فارسی -- راهنمای آموزشی (عالی)

موضوع: Persian literature -- Study and teaching (Higher)

موضوع: ادبیات فارسی -- مجموعه‌ها

موضوع: Persian literature. Collections

رده بندی کنگره: ۱۳۹۷ ۷۷/۵/۴۰۰۵ PIR

رده بندی دی‌ری: ۸/۸ فا

شابک: ۵۳۴۹۹۲۸ ملی: شابک

نقشی از خیال

آشنایی با ادبیات و نگارش فارسی

لیلا آقايانی چاوشی

امور هنری: آتیه سا

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۹۸۳۲۱-۶-۳

چاپ اول: ۱۳۹۷ | شمارگان: ۵۰۰ نسخه | بها: ۲۰۰ تومان

© ۱۳۹۷ حق نشر محفوظ و مخصوص نشر آنسو است.

بهره برداری و نقل قول بدون ذکر منبع به هر صورتی

بدون اجازه ناشر ممنوع است و پیگرد قانونی دارد.

ansoo.pub@gmail.com

www.ansoo.pub

فهرست

۱۱	مقدمه
۱۳	بخش اول: مکاتبات ادبیات فارسی
۱۳	درس اول: «رباعی زبان فارسی»
۱۹	درس دوم: «صورت توجه، زبان فارسی، زبان ملی ما ایرانیان»
۲۷	درس سوم: «چگونه می‌توانیم زبان فارسی را حفظ کنیم؟»
۳۱	درس چهارم: «انواع نوشتار»
۳۱	نوشته مطبوعاتی
۳۲	نوشته داستانی
۳۳	نوشته توصیفی
۳۴	مقاله علمی پژوهشی
۳۷	درس پنجم: «نشانه‌های نگارشی»
۳۸	نقطه (.)
۳۸	ویرگول (،)
۳۹	علامت پرسش (?)
۴۰	گیومه («»)
۴۰	نقطه ویرگول (;)

۴۱	دو نقطه (:)
۴۱	نشانه عاطفی (!)
۴۱	قلاب (II)
۴۲	خط فاصله (-)
۴۲	کمانک () ()
۴۳	سه نقطه (...)
۴۵	درس ششم: «پاراگراف‌نویسی (بندنویسی)»
۴۷	وحدت موضوع و انسجام در هر بند
۵۱	درس هفتم: «ربان فارسی در فضای مجازی»
۵۷	درس هشتم: «برباره ادبیات و انواع ادبی»
۵۸	علوم ادبی
۵۹	انواع ادبی
۶۱	ادبیات حماسی
۶۱	ادبیات غنایی
۶۲	ادبیات دراماتیک
۶۲	ادبیات تعلیمی
۶۲	ادبیات عرفانی
۶۵	درس نهم: «قالب‌های شعر فارسی»
۶۵	قصیده
۶۶	غزل
۶۷	مثنوی
۶۷	رباعی
۶۸	قالب‌های شعر نو
۷۱	درس دهم: «شگردهای هنری در سخن ادبی»

بخش دوم: منتخبی از متون نظم و نثر فارسی

۷۵	
۷۷	درباره فردوسی
۸۰	شاهنامه
۸۹	درباره خیام
۹۱	رباعی‌های خیام
۹۵	بهاره عطار
۹۷	مغلق‌الطیر
۱۰۵	غزلیات
۱۰۷	درباره مولانا
۱۰۹	مثنوی
۱۱۵	دیوان شمس
۱۲۱	درباره نظامی
۱۲۳	خسرو و شیرین
۱۲۷	لیلی و مجنون
۱۳۷	درباره سعدی
۱۴۰	غزل‌های سعدی
۱۴۷	درباره حافظ
۱۴۹	غزل‌های حافظ
۱۵۵	شعر معاصر
۱۵۷	نیمایوشیج
۱۵۷	مهدی اخوان ثالث
۱۵۹	فروغ‌الزمان فرخزاد
۱۶۴	هوشنگ ابتهاج (سایه)

۱۶۵	قیصر امین پور
۱۷۱	برگزیده متون نثر فارسی
۱۷۱	تمهیدات عین القضاة همدانی
۱۷۲	تاریخ بیهقی
۱۷۴	مقالات شمس
۱۷۷	گلستان سعدی
۱۸۰	منشآت قائم مقام فراهانی
۱۸۳	منابع مآخذ
۱۸۷	پیوست

مقدمه

یکی از واحدهای درسی که دانشجویان رشته‌های مختلف در محسین مقطع تحصیلات دانشگاهی ملزم به گذراندن آن هستند، واحدی است برای آشنایی بیشتر با زبان و ادبیات فارسی. با توجه به گستره موضوع بحث و البته در چارچوب درسنامه مورد نظر، گزینش‌های گوناگونی ممکن است از میان انبوه مضامین، مباحث و متون منظوم و منثور ادبیات فارسی صورت بگیرد و در طی این واحد در اختیار دانشجویان قرار داده شود.

با توجه به آنکه زندگی انسان امروز از رهگذر تحولات فناورانه، سبک مدرن زندگی و تغییرات فرهنگی و اجتماعی و مسائلی از این قبیل، دستخوش تغییرات بسیار شده است و جوان امروز به طور خاص سهم بیشتری را از تأثیر پذیرفتن و همسویی با این تغییر و تحولات دارد، پرسش آن است که چگونه این واحد می‌تواند در مسو با رسالت راستین خود که آشنایی دانشجویان با بخشی از میراث آثار ادب فارسی و مفاهیم مرتبط با حوزه زبان و ادبیات فارسی و توجه دقیق‌تر به آن است، همگام با تغییر و تحولات گوناگون دنیای امروز، رغبت و علاقه‌مندی دانشجویان آگاه و پُرانگیزه و کنجکاو را

نیز برانگیزد و دریچه‌ای تازه و کارآمد، در عین حال دلنشین از ادبیات و فرهنگ را به سوی آنان بگشاید.

مجموعه بحث‌هایی که در کتاب حاضر آمده است با چنین رویکردی گزینش شده است. به سخن دیگر، ضرورت آشنایی و انس دوباره دانشجویان با میراث ارزشمند ادبیات فارسی و نقشی که این ارتباط در تربیت انسان امروز و ارتقای فرهنگی او دارد، همراه با تقویت مهارت‌های مختلفی که با حوزه ادبیات و زبان فارسی مرتبط است - برای مثال مهارت نوشتاری - مورد توجه بوده است. امید است بتوان به پشتوانه آثار ارزشمند ادب ایران و مطالعات انجام شده در این زمینه و البته نه یأس و تردید، جدیتی که دانشجویان برای آشنایی و همراهی با ادب، ترسند از هویت خود دارند، گامی کوچک در عرصه بزرگ و خطیر فرهنگ و ادب برداشت.

لیلا آقایی - نویسنده

تابستان ۹۷